

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/176/2014
Identifikačné číslo spisu: 5014200509
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5014200509.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa A. I., bytom Q., zastúpeného JUDr. Janou Ochodničanovou, advokátkou so sídlom J. Kovalíka 2266/26, Žilina proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 02. septembra 2014, č. k. 24Sd/113/2014-46, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 02. septembra 2014, č. k. 24Sd/113/2014-46 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 02. septembra 2014, č. k. 24Sd/113/2014-46, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XY zo dňa 05. februára 2014, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) priznala navrhovateľovi od 09. októbra 2013 invalidný dôchodok v sume 157,10 € mesačne, zvýšený od 01. januára 2014 na sumu 161,60 € mesačne. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 14.01.2014 požiadal o priznanie invalidného dôchodku od 09.10.2013. Pri posúdení zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Martin dňa 14. januára 2014 bol uznaný invalidným od 09. októbra 2013 s celkovou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%, s tým že jeho rozhodujúcim zdravotným postihnutím je ťažká slabozrakosť pravého oka pri degeneratívnych zmenách sietnice s mierou poklesu 40% podľa kapitoly VII., oddiel A, položka 11.3, písm. a) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. (ťažké, dlhotrvajúce, liečeniu vzdorujúce formy, trvale poškodzujúce zrakové funkcie), zvýšenou pre iné zdravotné postihnutie (zlomeninu kľúčnej kosti vpravo, stav po opakovaných operačných riešeniach) o 5%. Odporkyňa napadnutým rozhodnutím navrhovateľovi od 09. októbra 2013 priznala invalidný dôchodok, keďže bol uznaný invalidným pre 45% mieru poklesu schopnosti

vykonávať zárobkovú činnosť. Posudkoví lekári pobočky v Žiline a ústredia Sociálnej poisťovne vysunuté pracovisko v Žiline v posudkoch zo 14. marca 2014 a 15. apríla 2014 zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa so zhodným záverom. Aj z posudku vyhotoveného 03. júna 2014 na žiadosť krajského súdu posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Žiline vyplynul po vyhodnotení novopredložených lekárskeho nálezov rovnaký záver s tým, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na dolnej hranici percentuálneho rozpätia, keďže u navrhovateľa nejde o úplnú stratu funkcie pravého oka. Keďže krajský súd nezistil žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku a posudky posudkových lekárov považoval za náležite zdôvodnené, jasné a zrozumiteľné, rozhodnutie odporkyne z 05. februára 2014 ako vecne správne potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietal, že odporkyňa ani súd sa nezaoberali tým, že podľa kapitoly VII., oddiel A, položka 11.3, písm. a) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. - ťažké, dlhotrvajúce, liečeniu vzdorujúce formy, trvale poškodzujúce zrakové funkcie je percentuálne rozpätie 40 - 50%, pričom posudkoví lekári neodôvodnili prečo u neho určili dolnú hranicu rozpätia. Len v doplňujúcej správe z 03. júna 2014 posudkový lekár uviedol, že stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na dolnej hranici percentuálneho rozpätia je vhodné z dôvodu odlišenia funkčnej straty pravého oka od ťažkej slabozrakosti, čo však navrhovateľ nepovažuje za dostatočné. Uviedol, že jeho zrakový handicap trvá už od detstva a stále sa zhoršuje. Jeho pravé oko funguje len na 1%, a preto by v jeho prípade mala byť stanovená horná hranica z percentuálneho rozpätia 40 - 50%. Preto navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť, zrušiť rozhodnutie odporkyne a vrátiť jej vec na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania.

Odporkyňa k podanému odvolaniu uviedla, že navrhovateľ neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia vyhotovených v konaní. Navrhla, aby odvolací súd vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo rozhodnutie odporkyne o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok a jeho výške.

Navrhovateľ namietal nesprávne hodnotenie miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za jeho rozhodujúce zdravotné postihnutie.

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenc má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Poistenc je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona).

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods. 2 zákona).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Z odvolania navrhovateľa je zrejmé, že nespochybňuje správnosť určenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia, teda ťažkú slabozrakosť pravého oka pri degeneratívnych zmenách sietnice posúdenú ako jednostranné ťažké, dlhotrvajúce, liečeniu vzdorujúce formy, trvale poškodzujúce zrakové funkcie, ale namieta výšku priznanej miery poklesu a domáha sa priznania miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na hornej hranici percentuálneho rozpätia.

Nebolo sporné, že navrhovateľ dlhodobou trpí slabozrakosťou pravého oka pri degeneratívnych zmenách sietnice. Podľa posudkového hľadiska (kapitola VII., oddiel A prílohy č. 4 zákona) miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa zrakovej ostrosti dosiahnutej s korekciou do blízka a do diaľky, vyšetrením perimetra (zorného poľa) s ohľadom na intelektové schopnosti.

Posudkoví lekári pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa a miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť postupovali po vyhodnotení predložených lekárskeho vyšetrení podľa uvedeného posudkového hľadiska. Navrhovateľ v konaní o invalidnom dôchodku predložil lekárske nálezy z očných vyšetrení zo dňa 28.05.2002, 31.10.2006, 12.09.2013 a z apríla 2014. Keďže lekárske nálezy zodpovedali zdravotnému postihnutiu pravého oka navrhovateľa na úrovni ťažkých, dlhotrvajúcich, liečeniu vzdorujúcich foriem, trvale poškodzujúcich zrakové funkcie, pričom nejde o funkčnú stratu pravého oka a funkcia ľavého oka je zachovaná v plnom rozsahu, bola miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 09.10.2013 stanovená podľa kapitoly VII., oddiel A, položky 11.3 písm. a) prílohy č. 4 zákona na 40% so zvýšením za iné zdravotné postihnutie o 5%. Posudkový lekár dňa 03. júna 2014 na základe novo predloženého nálezu z očného vyšetrenia síce konštatoval zhoršenie zraku pravého oka, avšak bez straty úplnej funkcie pravého oka, preto zotrval na stanovenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40% za rozhodujúce zdravotné postihnutie.

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ v odvolacom konaní žiadnym dôkazom nespochybnil závery posudkového lekára ústredia pri hodnotení jeho rozhodujúceho zdravotného postihnutia a určení miery poklesu za toto postihnutie, ktorú určil v súlade s § 71 ods. 6 a prílohou č. 4 zákona v intenciách všeobecného posudkového hľadiska uvedeného v kapitole VII., oddiel A prílohy č. 4 zákona.

Pokiaľ navrhovateľ namietal v odvolaní zhoršenie zdravotného stavu, túto námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

Je potrebné zdôrazniť, že pri preskúvaní rozhodnutia odporkyne je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250i ods. 1 O.s.p), aj keď odporkyňa môže i v priebehu preskúvacieho konania rozhodnúť o neskoršom priznaní, resp. zvýšení invalidného dôchodku; taká možnosť však nie je dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezu a dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Novšie lekárske nálezy v takom prípade môžu byť podkladom pre prípadné zvýšenie invalidného dôchodku v správnom konaní, na základe novej žiadosti.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že posudkoví lekári vyhodnotili rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa v súlade s § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. a prílohou č. 4 zákona, a že určenie miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 09.10.2013 odôvodnili logicky a presvedčivo, na základe dostupných lekárskeho nálezov.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, je v súlade so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.